

Correctievoorschrift VMBO-GL en TL

2025

tijdvak 1

muziek CSE GL en TL

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Aanleveren scores
- 6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 3.21, 3.24 en 3.25 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020.

Voorts heeft het College voor Toetsen en Examens op grond van artikel 2 lid 2d van de Wet College voor toetsen en examens de Regeling beoordelingsnormen en bijbehorende scores centraal examen vastgesteld.

Voor de beoordeling zijn de volgende aspecten van de artikelen 3.21 t/m 3.25 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de directeur van de school van de gecommiteerde toekomen. Deze stelt het ter hand aan de gecommiteerde.

- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommiteerde.
- 4 De examiner en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het behaalde aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Indien de examiner en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examiner. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke corrector aanwijzen. De beoordeling van deze derde corrector komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de regeling van het College voor Toetsen en Examens van toepassing:

- 1 De examiner vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examiner en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met correctievoorschrift. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;

- 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;
- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.

- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Als het antwoord op een andere manier is gegeven, maar onomstotelijk vaststaat dat het juist is, dan moet dit antwoord ook goed gerekend worden. Voor het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal scorepunten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinerator of de gecommitteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Toetsen en Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

NB1 *T.a.v. de status van het correctievoorschrift:*

Het College voor Toetsen en Examens heeft de correctievoorschriften bij regeling vastgesteld. Het correctievoorschrift is een zogeheten algemeen verbindend voorschrift en valt onder wet- en regelgeving die van overheidswege wordt verstrekt. De corrector mag dus niet afwijken van het correctievoorschrift.

NB2 *T.a.v. het verkeer tussen examinerator en gecommiteerde (eerste en tweede corrector):*

Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht. Evenmin is er een standaardformulier voorgeschreven voor de vermelding van de scores van de kandidaten. Het vermelden van het schoolexamencijfer is toegestaan, maar niet verplicht. Binnen de ruimte die de regelgeving biedt, kunnen scholen afzonderlijk of in gezamenlijk overleg keuzes maken.

NB3 *T.a.v. aanvullingen op het correctievoorschrift:*

Er zijn twee redenen voor een aanvulling op het correctievoorschrift: verduidelijking en een fout.

Verduidelijking

Het correctievoorschrift is vóór de afname opgesteld. Na de afname blijkt pas welke antwoorden kandidaten geven. Vragen en reacties die via het Examenloket bij de Toets- en Examenlijn binnenkomen, kunnen duidelijk maken dat het correctievoorschrift niet voldoende recht doet aan door kandidaten gegeven antwoorden. Een aanvulling op het correctievoorschrift kan dan alsnog duidelijkheid bieden.

Een fout

Als het College voor Toetsen en Examens vaststelt dat een centraal examen een fout bevat, kan het besluiten tot een aanvulling op het correctievoorschrift.

Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt door middel van een mailing vanuit Examenblad.nl bekendgemaakt. Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt zo spoedig mogelijk verstuurd aan de examensecretarissen.

Soms komt een onvolkomenheid pas geruime tijd na de afname aan het licht. In die gevallen vermeldt de aanvulling:

- Als het werk al naar de tweede corrector is gezonden, past de tweede corrector deze aanvulling op het correctievoorschrift toe.
en/of
- Als de aanvulling niet is verwerkt in de naar Cito gezonden Wolf-scores, voert Cito dezelfde wijziging door die de correctoren op de verzamelstaat doorvoeren.

Dit laatste gebeurt alleen als de aanvulling luidt dat voor een vraag alle scorepunten moeten worden toegekend.

Als een onvolkomenheid op een dusdanig laat tijdstip geconstateerd wordt dat een aanvulling op het correctievoorschrift ook voor de tweede corrector te laat komt, houdt het College voor Toetsen en Examens bij de vaststelling van de N-term rekening met de onvolkomenheid.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen zijn geen vakspecifieke regels vastgesteld.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 scorepunt toegekend.

Blok 1 Pizzica di San Vito

1 B

2 B

3 **maximumscore 1**

Uit een juist antwoord moet blijken dat een altstem hoog is voor een man en/of een altpartij meestal door een vrouw wordt gezongen.

4 **maximumscore 2**

drie van de volgende:

- viool
- cello
- harp
- klavecimbel
- viola da gamba
- chitarra battente; ook goed: gitaar
- teorbe; ook goed: luit
- hakkebord; ook goed: cymbalom

indien drie antwoorden juist	2
indien twee antwoorden juist	1
indien minder dan twee antwoorden juist	0

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

5 maximumscore 3

vier antwoorden, bijvoorbeeld:

- vingerknippen
- human beatbox (of een omschrijving hiervan)
- losse manier van bewegen / dansen (door de zanger)
- popachtig gebruik percussie / popachtig gebruik slagwerk / groove / beat (of een omschrijving hiervan)
- (jazzy) improvisatie
- roepen van de zanger / De zanger roept het woord 'rap'. / De zanger roept 'Come on girls'.
- Er wordt gerapt.
- Er wordt gebreakdancet.
- Het publiek reageert tijdens de uitvoering.
- minder formele kleding (of een omschrijving hiervan)

ook goed: Een muzikant draagt een zonnebril.

indien vier antwoorden juist	3
indien drie antwoorden juist	2
indien twee antwoorden juist	1
indien minder dan twee antwoorden juist	0

6 B

Blok 2 Danny Vera ft. The Rosenberg Trio - A Fadin' Blue

7 C

8 D

9 maximumscore 2

- 1 (Big yellow in black)
- 2 (That big ol' moon shines every night)
- 3 And I'll fly so close to it, so high
- 4 Build a rocket ship on my balcony
- 5 Counting down and fire it tonight

indien vier antwoorden juist	2
indien drie of twee antwoorden juist	1
indien minder dan twee antwoorden juist	0

Opmerking

Regel 1 en regel 2 worden buiten beschouwing gelaten.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

10 maximumscore 2

twee van de volgende:

- De doorgaande beweging valt (gedeeltelijk) weg. / (gedeeltelijk) zonder ritmische puls
- liggende akkoorden / grote(re) notenwaarden (op 'now a fadin' blue')
- (geaccentueerde) begeleiding alleen op de tel (op 'now a fadin' blue')
- De gitaren spelen allebei akkoorden. / zonder improvisatie
- (dalend) gitaarmotief (aan het eind)
- andere / meer akkoorden / Akkoorden volgen elkaar sneller op.

per juist antwoord

1

11 maximumscore 2

twee van de volgende:

- hoog tempo
 - kleine notenwaarden (in de solo) / virtuoos gitaarspel
 - swingfeet/triolenfeet (of een omschrijving hiervan)
 - backbeat / afterbeat (of een omschrijving hiervan) (door de slaggitaar en/of contrabas)
 - sterke accenten in de slaggitaar (of een omschrijving hiervan)
 - basloopjes naar de akkoordwissel
 - percussief karakter contrabas (of een omschrijving hiervan)
- ook goed: pizzicatospel contrabas

per juist antwoord

1

Opmerking

Een antwoord als 'Het klinkt druk.' is niet voldoende.

12 maximumscore 2

twee van de volgende:

- Er is een cameraman in beeld.
- Er loopt iemand door het beeld.
- (Op de achtergrond) zijn barmedewerkers in beeld.
- Er zijn schaduwen te zien op de grond.
- De opname is met daglicht / zonder studioverlichting.
- Er liggen nog een gitaarkoffer en een tas.
- Kabels en monitoren liggen in beeld.
- Een aantal muzikanten heeft nog andere kleding aan.
- De open haard brandt nog niet.

per juist antwoord

1

Opmerking

Het antwoord 'De beelden zijn zwart-wit.' mag niet goedgerekend worden.

Blok 3 F.A. Hoffmeister - Hoboconcert, deel 3, Rondo

13 maximumscore 1

unisono; ook goed: eenstemmig

14 C

15 maximumscore 1

triool

16 maximumscore 2

begin fragment	☒ majeur	☐ mineur
begin solo	☐ majeur	☒ mineur
eind solo	☒ majeur	☐ mineur

indien drie antwoorden juist

2

indien twee antwoorden juist

1

indien minder dan twee antwoorden juist

0

17 A

18 maximumscore 2

accelerando	
fermate	X
ostinato	
terrassendynamiek	X
versiering	X

indien drie antwoorden juist

2

indien twee antwoorden juist

1

indien minder dan twee antwoorden juist

0

19 C

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Blok 4 OneRepublic - Runaway

20 maximumscore 1

a capella

21 D

22 A

23 C

24 maximumscore 2

(1) - 3 - 1 - 3 - 1 - 4 - 2

indien zes antwoorden juist

2

indien vijf, vier of drie antwoorden juist

1

indien minder dan drie antwoorden juist

0

25 maximumscore 2

twee van de volgende:

- Er klinkt een (elektronische) bas.
- Er klinkt een synthesizer.
- Er klinkt (aan het eind) een reverse effect / geluidseffect.
- De slotnoot is meerstemmig.
- De slotnoten van de leadzang zijn lager.

per juist antwoord

1

Opmerking

De drum aan het begin en de dynamiek worden buiten beschouwing gelaten.

26 maximumscore 1

bewering 1: juist

bewering 2: juist

Opmerking

Alleen als beide antwoorden juist zijn, 1 scorepunt toekennen.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Blok 5 L. Berio - Sinfonia

27 maximumscore 2

twee van de volgende:

- gebruik tamtam; ook goed: gong
- gezongen op klanken/vocalen (of een omschrijving hiervan)
- zacht
- dissonante klanken (of een omschrijving hiervan)
- geen duidelijke melodie
- ontbreken van een puls
- lange tonen / grote notenwaarden
- Er valt een stilte (in de koorpartij).

per juist antwoord

1

28 B

29 B

30 maximumscore 2

twee antwoorden, bijvoorbeeld:

- Er wordt gesproken.
- Er wordt gefluisterd.
- Er wordt geroepen.
- gebruik van glissando (of een omschrijving hiervan)

per juist antwoord

1

31 D

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

32 maximumscore 2

twee antwoorden, voorbeelden van een juist antwoord:

- muziek: Het koor begint te zingen.
beeld: De hoofden van de koorzangers bewegen door het beeld.
- muziek: Het koor zingt een glissando.
beeld: De hoofden van de koorzangers bewegen snel naar beneden.
- muziek: Een tuba zet in.
beeld: Een tuba komt in beeld.
- muziek: Het orkest zet een luide / fortissimo klank in.
beeld: De kleur van het beeld verandert (in rood).

per juist antwoord

1

Opmerkingen

Alleen als de antwoorden bij muziek en beeld juist zijn en de antwoorden een relatie aangeven, 1 scorepunt toekennen.

Een antwoord als 'Er speelt een symfonieorkest en je ziet een symfonieorkest.' is niet voldoende.

Blok 6 Numidia ft. Barachid - Tmazight

33 B

34 C

35 maximumscore 2

- instrumenten: minder instrumenten / alleen basgitaar en synthesizer 1
- zang, een van de volgende: 1
 - zang niet meer geheel parallel / Alleen de mannenstem zingt de tweede helft van de melodie.
 - improvisatie (in de vrouwenstem)

36 B

37 maximumscore 1

twee antwoorden, bijvoorbeeld:

- theeservies
- lampion
- kleden / kussentjes
- beelden uit Marokko
- kleding

Opmerking

Alleen als twee antwoorden juist zijn, 1 scorepunt toekennen.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

38 C

Blok 7 I. Albéniz - Suite Española nr. 1, Granada

39 D

40 **maximumscore 1**
ritenuto/rallentando/ritardando

41 D

42 **maximumscore 2**

- 1 hobo
- 2 altsaxofoon
- 3 fagot
- 4 (basklarinet)
- 5 klarinet

indien vier antwoorden juist 2

indien twee (of drie) antwoorden juist 1

indien minder dan twee antwoorden juist 0

43 **maximumscore 2**

twee van de volgende:

- De kleding is om en om rood-zwart.
- De opstelling is om en om vrouw-man.
- De opstelling is (vrijwel) symmetrisch (ten opzichte van het decor).
De opstelling is in een halve cirkel (en loopt parallel aan het ronde decor).
- De muzikanten kunnen elkaar zo allemaal aankijken.
- De kleinste instrumenten staan vooraan.
- De instrumenten met een rechte en gebogen klankbeker staan om en om.

per juist antwoord 1

Vraag	Antwoord	Scores
44	maximumscore 2 stijgende akkoord legato meerstemmig indien vier antwoorden juist indien drie antwoorden juist indien minder dan drie antwoorden juist	 2 1 0

Blok 8 Marshmello ft. Farruko - Esta Vida

45 A

46 **maximumscore 2**

twee van de volgende:

- meer zangstemmen
- (gedeeltelijk) meerstemmig
- luider gezongen
- met minder (valse) lucht gezongen
- meer geaccentueerd gezongen / meer staccato articulatie
- minder galm / minder echo

per juist antwoord

1

Opmerking

De tekst en de melodie (toonhoogteverloop en ritme) worden buiten beschouwing gelaten.

47 **maximumscore 1**

$\frac{4}{4}$ ● o O o O o O o | O o O o O o O ● | ● o O o O o O o | O o O o O o O o :||

Opmerking

Alleen als het antwoord volledig juist is, 1 scorepunt toekennen.

48 A

49 **maximumscore 1**

Uit een juist antwoord moet blijken dat 'de hele wereld' door meerdere stemmen wordt gezongen.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

50 maximumscore 2

- muziek, een antwoord (bijvoorbeeld): 1
 - dansmuziek / salsamuziek / of het noemen van elementen uit de salsamuziek
 - Zuid-Amerikaans ritme / opzwepend ritme
- beeld, een antwoord (bijvoorbeeld): 1
 - zomerse kleding
 - feestelijke aankleding
 - zonnig oord / lekker weer
 - Er wordt gedanst.
 - Er wordt gebarbecued.

5 Aanleveren scores

Verwerk de scores van alle kandidaten per examinerator in de applicatie Wolf. Cito gebruikt deze gegevens voor de analyse van de examens. Om de gegevens voor dit doel met Cito uit te wisselen dient u ze uiterlijk op 30 mei te accorderen.

Ook na 30 mei kunt u nog tot en met 11 juni gegevens voor Cito accorderen. Deze gegevens worden niet meer meegenomen in de hierboven genoemde analyses, maar worden wel meegenomen bij het genereren van de groepsrapportage.

Na accordering voor Cito kunt u in Wolf de gegevens nog wijzigen om ze vervolgens vrij te geven voor het overleg met de externe corrector. Deze optie is relevant als u Wolf ook gebruikt voor uitwisseling van de gegevens met de externe corrector.

tweede tijdvak

Ook in het tweede tijdvak wordt de normering mede gebaseerd op door kandidaten behaalde scores. Wissel te zijner tijd ook voor al uw tweede-tijdvak-kandidaten de scores uit met Cito via Wolf. Dit geldt **niet** voor de aangewezen vakken.

6 Bronvermeldingen

Blok 1	Pizzica di San Vito L'Arpeggiata o.l.v. Christina Pluhar cd: Erato 5099946454928 opname: https://www.youtube.com/watch?v=LcklGGjheAg (05-09-2023) video: https://www.youtube.com/watch?v=r5hOyasj5Zo (05-09-2023)
Blok 2	Danny Vera ft. The Rosenberg Trio - A Fadin' Blue cd: Excelsior Recordings Excel96695 video: https://www.youtube.com/watch?v=J7qlCdJNh4E (05-09-2023)
Blok 3	F.A. Hoffmeister - Hoboconcert, deel 3, Rondo Kammerakademie Potsdam o.l.v. Albrecht Mayer; hobo: Albert Mayer cd: Deutsche grammophon 479 2942
Blok 4	OneRepublic - Runaway opname: Qobuz opname: https://www.youtube.com/watch?v=a6RLc-keX_I&t=60s (13-12-2023)
Blok 5	L. Berio - Sinfonia Finnish radio symphony orchestra o.l.v. Hannu Lintu cd: Ondine ODE 1227-5 partituur: Universal Edition, Loden 1972 video: https://drupsteen.nl/Sinfonia (16-11-2023) afbeelding: Shutterstock ID: 1459216238 afbeelding: https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=o_mweiAVgYM (12-13-2023) afbeelding: wooster.edu/2018/11/28/wooster-chorus-and-wooster-singers-joint-concert-this-saturday/ (12-13-2023) afbeelding: https://steinhardt.nyu.edu/departments/music-and-performing-arts-professions/nyu-ensembles/choral-ensembles/world-voices (12-13-2023)
Blok 6	Numidia ft. Barachid - Tmazight opname: AppleMusic video: https://www.youtube.com/watch?v=VHBiKkhCaxE (01-11-2023)
Blok 7	I. Albéniz - Suite Española nr. 1, Granada Dianto Reed Quintet cd: AvroTros ATKP015 video: https://www.youtube.com/watch?v=ABE48zLFWA0 (05-09-2023)
Blok 8	Marshmello ft. Farruko - Esta Vida opname: AppleMusic video: https://www.youtube.com/watch?v=iaUeCKBk7RA (12-13-2023)
notenvoorbeelden	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling, 2024
grafische notaties	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling, 2024

